

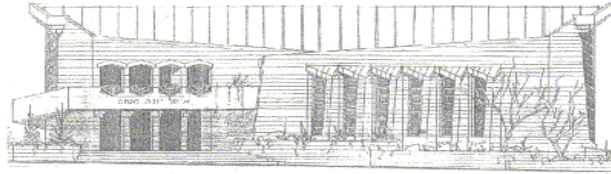
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשה לפי בהר תשע"ב מאת הרב דוד ספקטור לכבוד בר המצוה אריה לואיס בנושאים: בית שמש ביהודה - "עד היום הזה" של כתיבת הדברים

שבת שלום ומזל טוב לבר מצוה אריה ולהורים למיכאל ולמישל ועם שניהם אתה זוכה ללמוד בחברותא. עם אמא אתה לומד ספר יהושע ושופטים ועם אבא ספר שמואל. ברכה מיוחדת לסבתא רבה לOMA דניס מאיר משוויץ, לסבא ג'פרי וסבתא סימון מירושלים וסבתא מירנה מאנגליה ולכל משפחת לואיס. אריה אתה אוהב ללמוד תנ"ך ושהיית אצלי עם ההורים לשיחה לקראת הבר מצוה שאלת שאלות חשובות והבטחתי לך להשיב עליהם בדרשה היום. שאלת איפה היה בית-שמש בנחלת דן או בנחלת יהודה? נחלקו בה הוריד ושניהם כמו תמיד צודקים ואם תשאל איך זה? אז גם אתה צודק! בספר יהושע מסופר על חלוקת הארץ לשבטים. בפרק טו מפורטים גבולות השטח של שבט יהודה (א-י): לַמְטָה בְּנֵי יְהוּדָה... הַגְּבוּל... כְּסֶלֶן וְיָבֵד בֵּית שֶׁמֶשׁ. אגב, היום המועצה האזורית נקראת "מטה יהודה". בפרק יט (מ-מא) מובאים גבולות השטח של שבט דן: לַמְטָה בְּנֵי דָן... גְּבוּל נְחֻלְתָם צָרְעָה וְאַשְׁתָּאוֹל וְעִיר שֶׁמֶשׁ. היום כביש 38 מפריד בין נחלת דן ממערב לכביש, לנחלת יהודה ממזרח לכביש. נחלת דן נמצאת ממערב לכביש ושם קיבוץ צרעה והמושב אשתאול ליד צומת שמשון ושם קבר דן ומעליו קברי שמשון ואביו מנוח. ומסופר בספר שופטים (יג,כה) על שמשון הגיבור: וַתִּחַל רֵיחַ ה' לְפַעֲמוֹ בְּמַחְנֶה דָן בֵּין צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאוֹל. וממזרח לכביש בנחלת יהודה יש כסלון ובית-שמש אז והיום. ונשאלת השאלה: מהי עיר שמש שנמצאת בנחלת דן? האם זה זה ישוב אחר שנמצא בנחלת דן, אבל סמוך לבית-שמש שנמצאת בנחלת יהודה ועל שמו יש רחוב "עיר שמש" בתל-אביב? או נאמר ש"עיר שמש" זו הרחבה, "בני ביתך" של בית-שמש? אז גם אבא וגם אמא צודקים שביית-שמש רבתי נמצאת גם בנחלת יהודה וגם בנחלת דן. וזה דומה לישוב בצלתי, שבפרק יט (מד) נמצאת בנחלת דן ובפרק טו (י) בנחלת יהודה, אמנם בלי תי"ו: בצלתי. ומתוך הרד"ק בשם חז"ל: "בתים של יהודה ושדות של דן." ויתרה מכך אפילו הישובים אֶשְׁתָּאוֹל וְצָרְעָה הנמצאים בנחלת דן, מופיעים בפרק טו כערי יהודה. ומתוך רש"י (יט,מא): "משל יהודה היה ונפל גורל בני דן סמוך להם." אין ספק שכמו היום, גם אז בית-שמש בנחלת יהודה והישובים הסמוכים בנחלת דן היו מחוברים ומעורבים זה בזה. וכך מסופר על שמשון שנולד בצרעה ואביו היה מצרעה משבט דן, אבל אמו היתה משבט יהודה (במדבר רבה יג). נישואי תערובת למהדרין! וכך מפורש בדברי הימים (א: ב,נג): מִשְׁפָּחוֹת קָרִיט וְעָרִים (שגרים בנחלת יהודה [יהושע טו,ס])... מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהַאֶשְׁתָּאוֹלִי (שהם גרים בנחלת דן). אריה, כמו שאמרתי בתחילה: גם אבא וגם אמא צודקים: בית-שמש ועיר-שמש וכן בתי העיר והשדות, ההרחבה שלה נמצאים גם ביהודה וגם בידן. יש כאן מפגש מרתק. "שלחן עגול" ממש. מצד אחד יהודה "והיתה יהודה לקדשו", כאשר בנחלתו נמצאת ירושלים עיר הקודש והמקדש וחברון עיר האבות. ומצד שני דן, המאסף לכל המחנות, השבט האחרון, שהוא בחלקו רחוק מהקדושה. כמו אז גם היום ניתן לחבר בין הקצוות האלה כאן בבית-שמש ולנהוג כבוד זה בזה.

אריה, השאלה השניה ששאלת אותי היתה: מה משמעות הבטוי בתנ"ך: "עד היום הזה". על הבטוי הזה נכתבו פירושים רבים ונראה לי שהפירוש העיקרי הוא: "עד היום הזה" של כתיבת הדברים האלה ולא כדעת אלה שרוצים ללמוד מכאן שהוסיפו לתורה חלקים בתקופות מאוחרות יותר. אביא דוגמה אחת מתוך רבים. בפרשת עקב (דברים יא,ד) כתוב וְאֲשֶׁר עָשָׂה (ה') לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסֵי וּלְרָכִבָּו אֲשֶׁר הִצִּיף אֶת מֵי יַם סוּף עַל פְּנֵיהֶם בְּרָדְפָם אֲחֲרֵיהֶם וַיִּאָּבְדוּ ה' עַד הַיּוֹם הַזֶּה. ושאל הרמב"ן: לא הבינותי טעם "עד היום הזה", כי כל המתים בים, אבדו עולם הם אובדים? במילים אחרות: המצרים, שרדפו אחרי ישראל כבר נאבדו לפני 40 שנה בים סוף ולא בעצם היום הזה, שמשה רבנו דורש וכותב את נאום הפרידה. ולכן פירש אבן עזרא: "טעם "ויאבדו" ה' עד היום הזה", כי לא קמו עוד בניהם תחתיהם להיות כמותם". זאת אומרת ש"עד היום הזה", זה הזמן שמשה רבנו נאם וכתב את ספר דברים ועד אז לפי האבן עזרא דור השני לרודפי מצרים היו מצריים נחמדים, לא כמו הוריהם, שנאבדו בים הם ורשעותם וַיִּאָּבְדוּ ה' עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

אריה נגעת בשאלות שלך בדברים חשובים ומורכבים. היום הוא יום גדול לך. אתה נכנס לשער של עולם המצוות. אמנם בכדורגל אתה לרוב השוער, הבלם שבולם את הגול, אבל יש תפקיד נוסף לשוער והוא לפתוח את השער. ואתה יחד עם אביך פותח מידי חודש במנין הנוער את שערי התפילה לקטנים ואומר להם דבר תורה. ה' חנן אותך בכישרונות רבים וביניהם כשרון מוזיקאלי ואתה מנגן בגיטרה ובפסנתר. אני רוצה לברך אותך שתמיד התורה תהיה לך בבחינת שירה חדשה, שתרגיש תמיד התחדשות בקיום התורה והמצוות ותקיים אותם בשמחה ובטוב לבב עם שיר בלב. בשם הקהילה אמסור לך ספר ואתה מוזמן לעלות לקבל אותו.